

Van UMCG naar RUG

Ronald Stolk nieuwe directeur CIT

Met ingang van 1 februari 2017 is Ronald Stolk werkzaam als algemeen directeur van het Centrum voor Informatie Technologie (CIT) van de RUG. Pictogram had een kennismakingsgesprek met de kersverse nieuwe directeur op zijn eerste werkdag bij het CIT.

“Ik ben geboren en getogen in Rotterdam en heb daar ook geneeskunde gestudeerd. Aan het eind van mijn studie was ik eigenlijk al gegrepen door de wetenschap, zo mag je dat wel stellen. Ik heb de specialistenopleiding uitgesteld om eerst promotieonderzoek te doen, maar van specialiseren is het nooit meer gekomen. Vanaf het allereerste begin tot en met nu is data echt mijn ding.

Mijn promotieonderzoek eind jaren tachtig, begin jaren negentig had betrekking op de Rotterdam studie, het eerste grootschalige bevolkingsonderzoek in Nederland. Dat ging om 8.000 mensen, in die tijd was dat een heel groot onderzoek! Het was meteen ook mijn eerste kennismaking met ICT. Tijdens mijn studie waren er nog geen pc's, ik heb in het begin nog met mainframes gewerkt. Voor het onderzoek moest er iets groots komen voor de ICT en dat werd een 386, dat was toen het nieuwste van het nieuwste...”

Na de afronding van het bevolkingsonderzoek in Rotterdam verkaste Ronald naar Utrecht waar hij allerlei projecten deed op het gebied van Epidemiologie voor het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Een daarvan was de coördinatie van een wereldwijd project dat vanuit Sydney werd geleid. Er volgde een jaar Australië, maar na terugkomst in Utrecht werd de ruimte gemist. Toen hij vernam dat voor een nieuw grootschalig bevolkingsonderzoek in Groningen een epidemioloog werd gezocht, was de beslissing snel genomen. Want als er ergens in Nederland nog ruimte is, dan is het in het Noorden!

Lifelines

Vanaf het begin van zijn overstap naar Groningen in 2005 had Ronald veel met ICT en daarvoor ook met het CIT te maken. “In die periode waren de Medische faculteit en het ziekenhuis net gefuseerd tot het Universitair Medisch Centrum Groningen. Men was op zoek naar een hoogleraar die de afdeling Epidemiologie op kon zetten. Er was al wel een aantal mensen werkzaam op dat terrein, waaronder epidemiologen en statistici, en de ICT-support van de medisch onderzoekers hoorde ook daarbij. Ik heb dat allemaal bij elkaar gebracht in een nieuwe afdeling. Het heeft wetenschappelijk veel opgeleverd,

ik heb ook een masteropleiding Epidemiologie opgezet. In die tijd heb ik veel kennis opgedaan van ICT-systemen voor medisch wetenschappelijk onderzoek.”

In die periode ging ook het bevolkingsonderzoek Lifelines van start, dat is een enorm groot project geworden. Ronald is uiteindelijk acht jaar directeur geweest van Lifelines. “Bij de start van het project was nog veel onduidelijk, in het begin was het pionieren. Ik kreeg te maken met big data en privacy is natuurlijk ook een groot issue bij medische gegevens. Voor de opslag van de grootschalige data werd Lifelines gekoppeld aan het Target-project, zo heb ik ook het CIT leren kennen.”

Ronald heeft zich de afgelopen jaren sterk gemaakt voor een gedegen ICT-beleid op het gebied van onderzoek bij het UMCG. “Het leuke van het UMC in Groningen is dat het het enige UMC in Nederland is waar de ICT van het onderwijs en onderzoek door het universitaire rekencentrum wordt gedaan. Ongeveer tachtig procent van de ICT van een UMC is patiëntenzorg en twintig procent is onderzoek en opleiding. Dat is natuurlijk wel heel erg verweven, maar de ICT is vooral patiëntenzorg-ICT: patiëntgegevens, indicaties en alles wat daar bij komt kijken. Bij de andere UMC's doet de ICT-afdeling van het ziekenhuis natuurlijk de zorg, maar ook het onderzoek en onderwijs. Dat is voor hun dan eigenlijk bijzaak, het is altijd een klein deel van de activiteiten van zo'n ICT-centrum. En daardoor zijn onderzoekers daar ook niet altijd tevreden over wat er gebeurt op ICT-gebied.

Ik weet niet waarom, maar van oudsher is in Groningen het CIT verantwoordelijk voor het onderzoek en onderwijs van de medische faculteit, nu dus van het UMCG, en dat is een plus! Daarom lopen we in Groningen voorop in allerlei landelijke projecten. En daarom ken ik het CIT dus ook al heel lang. Sinds ik in Groningen werk, heb ik contact met het CIT en dat is steeds meer geworden omdat ik sinds een paar jaar formeel verantwoordelijk ben voor de research-IT van het UMCG die dus geleverd wordt door het CIT.”

Verbindingen maken

En vanaf nu gaat Ronald zich als CIT-directeur inzetten om de ICT nog dichter bij de onder-

zoekers en docenten te brengen. “Ik kom uit die wereld. Ik zie mezelf als iemand die een brug kan maken, een verbinder. Er gebeuren hier hele mooie dingen bij het CIT, dat is gewoon heel erg gaaf. Ik ga heel nadrukkelijk contact maken met de onderzoekers en docenten, dat wil zeggen, met de beleidsmakers, de decanen. Om uit te leggen wat we kunnen en wat we doen als CIT, maar ook wat niet kan.

Aan deze kant probeer ik uit te leggen wat onderzoekers nodig hebben, en wat ze willen op het gebied van onderwijs. Vanuit mijn positie kan ik de verbinding leggen over faculteiten. Iedereen roept dat er multidisciplinair onderzoek moet worden gedaan en dat onderwijs meer moet aansluiten bij de praktijk, dat er bruggen gemaakt moeten worden. Maar als je in een faculteit zit en je doet je ding, dan weet je natuurlijk niet altijd wat er bij de burens gebeurt. Vanuit het CIT zit je daar boven, of eronder, of ernaast, maar in ieder geval tussen alle faculteiten. Ik zie wel een rol voor CIT weggelegd om die verbindingen te kunnen maken.”

De band met de wetenschap blijft. “Ik blijf hoogleraar bij de afdeling Epidemiologie, ik ga daar nog een aantal promovendi begeleiden. Ik heb tot nu toe natuurlijk nog weinig met niet-medisch onderzoek gedaan. Omdat ik hier-

‘Er gebeuren hele mooie dingen bij het CIT’

voor bij het UMC zat, zijn de zaken waar ik me landelijk mee bezighoud, toch primair medisch gekleurd. Daar gaat geleidelijk verandering in komen, bij het CIT zijn we er natuurlijk voor iedereen. Ik weet inhoudelijk gewoon iets meer van het biomedische veld dan van bijvoorbeeld psychologie. Maar uiteindelijk willen alle wetenschappers toch hun data opslaan zodat het veilig en vindbaar is, of het nu een wiskundige, een geneticus of een filosoof is. Dat is natuurlijk generiek.”

‘Big data’

Met betrekking tot onderzoek en onderwijs is Ronald dus goed op de hoogte van de wensen van de universitaire staf. Wat de specifieke issues zijn op het gebied van het beheer van

de ICT-voorzieningen, daar moet hij zich nog in gaan verdiepen. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor de plannen van de bouw van een nieuwe datacenter voor de universiteit. “Er moet steeds meer data opgeslagen worden en er is steeds meer ruimte nodig. Op gegeven moment zitten de rekken vol.

Wat ik dan weer leuk vind, is dat ik de ICT-afdeling van het ziekenhuis goed ken en weet dat zij ook willen uitbreiden. We hebben het er al over gehad om te kijken of we iets samen kunnen doen. En er zijn natuurlijk nog meer partijen in het noorden die veel met big data doen, zoals DUO, RDW en Gasunie. Hier gebeurt heel veel op dat gebied en daarom vind ik het ook heel interessant om te kijken of je dingen samen kunt doen. Laten we de krachten bundelen zodat we er beter uitkomen. Of het allemaal gaat lukken, weet ik niet, maar ik wil graag de partijen zowel binnen als buiten de universiteit verbinden.”

Belangrijke ondersteuning

Data is een belangrijk thema om op in te zetten de komende tijd. “Toen ik mijn carrière begon met dat bevolkingsonderzoek met 8.000 mensen, had iedereen het over ‘big data’. Nu past de informatie van dat onderzoek op de helft van een harde schijf die je bij de Media Markt koopt. Het volume maakt sowieso uit, maar ook de complexiteit. De systemen om met die data om te gaan, worden steeds handiger, sneller en intelligenter. En dat geldt voor alle onderzoeksterreinen, dat is wel een belangrijk thema binnen de universiteit. Ik weet niet of het CIT daar echt leidend in moet zijn. Ik kan wel helpen en uitleg geven waarom het belangrijk is, maar uiteindelijk zijn het toch de onderzoekers die er dan iets mee moeten.

Ik ben nu samen met twee decanen bezig met het maken van een plan hoe we bij de universiteit met data om zullen gaan. Die decanen zijn daar uiteindelijk verantwoordelijk voor en het CIT is ondersteunend. Maar die ondersteuning is wel zo belangrijk, dat wanneer het er niet is, er gewoon niets gebeurt. ICT heb je altijd nodig, of je nou een Nobelprijs wint of een masterscriptie schrijft. En die ICT leveren wij! Dus in die zin zijn wij ondersteunend, maar wij zijn wel zo belangrijk, dat wanneer hier iets hikt, alles stil staat.”

Betrouwbare 24/7-voorziening

Wordt onderzoek en onderwijs nu de belangrijkste missie van het CIT? “Natuurlijk is voor onderzoek en onderwijs het grote rekenen heel belangrijk. Maar ook als je inlogt, moet alles het doen: mail, wifi. Dat is eigenlijk even belangrijk, misschien zelfs nog wel belangrijker. Ik wil niet de indruk wekken dat ik alleen maar geïnteresseerd ben in de echte hightech-dingen. Juist als je onderzoekers goed wilt ondersteunen, moeten ze 24/7 bij hun informatie kunnen. Docenten willen hun toetsen snel kunnen nakijken en ook op een handige manier.

Daarbij vind ik het ook belangrijk om te kijken wat we zelf doen en wat we overlaten aan externe partijen. Voor mij zal altijd de vraag zijn wat nodig is voor de universiteit. Wat betreft mail moet er, los van de prijs, gewoon altijd een betrouwbare 24/7-voorziening zijn. De mail is heel belangrijk in deze tijd en moet het gewoon altijd doen. Voor een partij als Google is het hun vak. Dat is voor mij een goed argument om het aan Google over te laten. Maar als het gaat om bijvoorbeeld het verwerken van astronomische data, dan is dat een universitaire aangelegenheid en moeten we dat zelf doen.”

De beste ICT-support

“ICT is net als de bibliotheek ondersteunend voor onderzoek en onderwijs, die positie moeten we ook innemen. Maar laten we die ondersteuning dan zo maken dat er over een poosje in de vacatures van de universiteit staat dat wij de beste ICT-support van de universiteiten hebben. Tegen studenten kun je dan zeggen dat ze in Groningen moeten komen studeren omdat de ICT-voorzieningen optimaal zijn: alle dingen thuis nalezen, colleges op afstand, digitaal toetsen, MOOC's. Als we dat goed voor elkaar hebben, dan zou ik dat echt heel gaaf vinden.

Een van de redenen waarom ik hier naar toe ben gekomen, is omdat hier zulke goede mensen werken. In die zin denk ik niet dat er hele grote dingen hoeven te veranderen. Er zijn wel een paar dingen die moeten veranderen, dat heeft meer met cultuur te maken, hoe mensen werken, dat soort dingen. Wat ik op korte termijn belangrijk vind, is luisteren. Dus luisteren naar elkaar, en ook respect hebben voor elkaar.

Luisteren naar klanten: wat willen de onderzoekers en wat willen de docenten nou eigenlijk. Ik hoop en verwacht ook wel dat ik iets aan die cultuur kan veranderen. Ik zal daar natuurlijk zelf maximaal het voorbeeld in geven.”

Plusen en minnen

Als de plannen van de RUG voor een branch campus in Yantai groen licht krijgen, betekent dat er ook voor het CIT werk aan de winkel is. De branch campus in China moet over hetzelfde netwerk met dezelfde faciliteiten als in Groningen beschikken. Een uitdaging met twee kanten. “Over het algemeen denk ik dat internationale samenwerking heel erg belangrijk is, ik vind het idee van zo’n branch campus goed. Groningen is natuurlijk al een hele internationale stad. Als je kijkt naar het percentage buitenlandse studenten, is dat heel hoog. Het geeft ook een bepaalde sfeer die heel leuk is. Dus als je verbinding maakt met een andere universiteit, dan zie ik dat wel als een plus. Maar of je dat nou in China moet doen? Het zijn plusen en minnen.

Ik heb in het verleden een project gedaan met een ziekenhuis in Saoedi Arabië op het gebied van biobanken. Je hebt daar bijvoorbeeld te maken met een andere situatie wat betreft de positie van vrouwen en minderheden. Ik heb ook een project met China gedaan en daar was de situatie weer anders. Dus, ja, ik heb wel vraagtekens en aarzelingen over hoe het precies moet.

Wat ik wel vind - zowel bij Saoedi Arabië als China - als je het niet doet, dan krijg je een situatie zoals Noord-Korea, waar de hele wereld z’n handen van af heeft getrokken. Als je in China zit, kun je uitleggen hoe wij denken dat de wereld in elkaar zit en hoe de verhoudingen eruit zien. In die zin kun je ook bijdragen aan een meer gelijke situatie. Dus ik denk wel dat het goed is dat we vanuit het westen, vanuit Groningen, daar zitten. Ook om te laten zien hoe het wel kan. En er gebeurt heel veel positiefs ook in China.

Langs de Chinese firewalls

Wat betreft de IT van de branch campus, daar moet ik me nog in verdiepen, de echte details weet ik nog niet. Groningen is niet de eerste universiteit die een branch campus in China wil beginnen. Er zijn ook Engelse universiteiten die dat hebben gedaan. En die hebben een ICT-oplossing gerealiseerd waar de studenten volledig toegang hebben tot internet en allerlei faciliteiten. Binnen de campus is er een netwerk dat dan wel verbinding heeft met de wereld en niet langs alle firewalls van de Chinese overheid hoeft. Dus er zijn technische mogelijkheden en er zijn al best practices. Maar daar moeten we even heel zorgvuldig naar kijken. Als de RUG daar echt een campus wil neerzetten, dan moeten we ervoor zorgen dat de ICT daar goed is en dezelfde functionaliteiten heeft als hier.”

www.rug.nl

@CIT_RUG

www.facebook.com/CenterforIT